

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 260/2011-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Obvodného úradu Košice, zastúpeného advokátom JUDr. V. V., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. VI/1 Pz 840/10 a jej prípisom z 5. januára 2011 a vo veci vedenej pod sp. zn. VI/2 Pz 22/11 a jej prípisom z 22. februára 2011 a tiež porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 94/2010 z 28. septembra 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Obvodného úradu Košice o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. marca 2011 doručená sťažnosť Obvodného úradu Košice (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. V. V., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. VI/1 Pz 840/10 a jej prípisom z 5. januára 2011 a vo veci vedenej pod sp. zn. VI/2 Pz 22/11 a jej prípisom z 22. februára 2011 a tiež porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 94/2010 z 28. septembra 2010.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Okresný súd Košice I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 14 C 204/2002 z 19. júna 2007 zaviazal sťažovateľa ako žalovaného v 6. rade, aby obchodnej spoločnosti Š., s. r. o., B. (ďalej len „žalobca“), zaplatil zmluvnú pokutu v sume 220 000 000 Sk s príslušenstvom. Okresný súd označeným rozsudkom zároveň žalobu proti žalovaným v 1. až 5. rade [Slovenská republika (ďalej len „SR“) – Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, SR – Krajský školský úrad v Košiciach, SR – Krajský úrad v Košiciach, SR – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, SR – Ministerstvo financií Slovenskej republiky)] zamietol.

Podľa sťažovateľa okresný súd vychádzal zo zistenia, že *„žalobca ako víťaz Obchodnej verejnej súťaže na zriadenie distribučných centier s dodávkou tovaru na výrobu jedál pre zariadenia školského stravovania na Slovensku vyhlásenej Ministerstvom školstva SR dňa 5. júna 1998 podľa zák. č. 263/1993 Z. z. v postavení dodávateľa uzavrel dňa 06. 10. 1998 s pôvodne žalovanými Okresnými úradmi Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV, Košice-okolie, Michalovce, Trebišov, Sobrance, Gelnica, Spišská Nová Ves a Rožňava ako odberateľmi samostatne s každým zmluvu o kúpe a predaji potravín pre výrobu jedál vo všetkých zariadeniach školského stravovania žiakov základných škôl a predškolských zariadení v okrese (ďalej len Zmluva). Predmetom týchto zmlúv bola kúpa a predaj potravín pre výrobu jedál a to vo forme dodávok potravín podľa požiadaviek a výberu potravín*

odberateľom v dohodnutých termínoch a odbery odberateľom prostredníctvom všetkých ním riadených zariadení za odplatu. V článku 13 zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že v prípade, ak odberateľ bez predchádzajúceho písomného súhlasu dodávateľa poverí iného dodávkami potravín do ním riadených zariadení školského stravovania pre výrobu jedál žiakom základných škôl a predškolských zariadení školského stravovania, zaplatí dodávateľovi (žalobcovi) okrem náhrady škody aj zmluvnú pokutu vo výške 20.000.000,- Sk. Keďže pôvodne žalované okresné úrady prostredníctvom svojich zamestnancov bez predchádzajúceho písomného súhlasu žalobcu nakupovali potraviny od rôznych predajcov s využitím miestnych predajných kapacít formou dennej alebo týždennej objednávky písomne alebo telefonicky, súd prvého stupňa dospel k záveru, že porušili povinnosť vyplývajúcu z citovaného článku 13 zmluvy. V súvislosti so zánikom pôvodne žalovaných okresných úradov v zmysle právneho názoru Krajského súdu v Košiciach vysloveného v zrušujúcom uznesení z 29. septembra 2006 sp. zn. 5 Co 463/2005 súd prvého stupňa rozhodol, že práva a povinnosti okresných úradov z majetkoprávneho vzťahu, akým je aj dohodnutá zmluvná pokuta za zavinené nesplnenie povinností zo zmlúv o kúpe a predaji potravín, prešli na Krajský úrad v Košiciach v súlade s ustanovením § 8 ods. 9 zákona č. 515/2003 Z. z., ktorého zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 220.000.000,- Sk titulom 11-tich zmluvných pokút s prísl. Žalobu preto proti žalovanému štátu (žalovaný 1/ až 5/) pre nedostatok jeho pasívnej legitímácie zamietol. Súd prvého stupňa návrhu žalovaného 6/ na vykonanie dôkazov v konaní, najmä dôkazu výsluchom všetkých bývalých prednostov okresných úradov na preukázanie rozhodujúcich skutočností, nevyhovel.“.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) po tom, ako najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Cdo 254/2008 zo 14. júla 2009 zrušil jeho rozsudok sp. zn. 3 Co 309/2007 zo 7. júla 2008, rozsudkom sp. zn. 3 Co 331/2009 z 26. januára 2010 opätovne potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o vyhovení žalobe voči sťažovateľovi (žalovanému v 6. rade).

Sťažovateľ na základe listu Ministerstva školstva Slovenskej republiky z 22. decembra 1998 v konaní namietal, že «žalobca ako víťaz Obchodnej verejnej súťaže uzatvoril jedenásť zmlúv dňa 06. 10. 1998 s pôvodne žalovanými okresnými úradmi

v rozpore so zák. č. 263/93 Z. z. Porušenie podmienok verejnej súťaže v danom prípade potvrdilo Ministerstvo školstva SR listom zo dňa 22. 12. 1998, č. 4789/98-4, v ktorom štátny tajomník ministerstva uvádza nasledovné: „na základe výsledkov šetrenia previerkovej komisie Ministerstva školstva SR a potrebných expertíz sa zistilo, že víťazom verejnej súťaže vyhlásenej Ministerstvom školstva SR dňa 05. 06. 1998 na zriadenie distribučných centier sa stali všetci traja uchádzači F., s. r. o., Š., s. r. o. a Z., a. s. Takéto vyhlásenie víťazov je v rozpore so zákonom č. 263/1993 Z. z. o verejnom obstarávaní. Podľa tohto zákona Ministerstvo školstva SR ako obstarávateľ nebolo oprávnené vyhlásiť súťaž, pretože obstarávateľom podľa zákona mala byť právnická osoba s právnou subjektivitou, ktorá stravovanie objednáva, napr. okresný úrad, krajský úrad, škola. Na základe uvedených skutočností musíme konštatovať, že v predmetnej veci bol porušený zákon o verejnom obstarávaní“ koniec citátu. List podpísal štátny tajomník L. S.».

Sťažovateľ v konaní namietal aj neprimeranosť výšky zmluvnej pokuty z nepreukázaného tvrdenia žalobcu o predpokladanom ušlom zisku v sume 3 Sk na jedného stravníka, ktorý by podľa žalobcu dosiahol po dobu piatich rokov trvania zmluvných vzťahov súhrnnú sumu 285 000 000 Sk až 300 000 000 Sk. Nepresvedčivý podľa sťažovateľa je záver súdu prvého a druhého stupňa, že „uplatňovaná zmluvná pokuta zohľadňuje hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti a nahradzuje aj čiastočne škodu (ušlý zisk), ktorá žalobcovi vznikla, pričom škodu (ušlý zisk) žalobca nevedel preukázať. Súdy v základnom konaní návrhu žalovaného 6/ na vykonanie znaleckého dokazovania na žalobcom tvrdené skutočnosti o ušlom zisku 3,- Sk na jedného stravníka nevyhoveli.

Zjavne nedôvodnú a svojvoľnú úvahu súdov v základnom konaní k otázke primeranosti zmluvnej pokuty bez objektívneho zohľadnenia výšky pravdepodobného zisku znaleckým posudkom namietali v konaní pôvodne žalovaní a žalovaný 6/ z dôvodu, že nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v súhrnnej výške 7.302.662,15 Eur s prísl. je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 39 OZ.“.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorého prípustnosť založil na tvrdení, že „odvolací súd sa odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v zrušujúcom uznesení zo 14. júla 2009 sp. zn. 4 Cdo 254/2008 (§ 238 ods. 2

O. s. p.) a že odvolací súd mu nesprávnym postupom odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.)“.

Sťažovateľ odôvodnil svoje dovolanie dovolacími dôvodmi podľa § 241 ods. 2 písm. a), b) a c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). K prvému dôvodu prípustnosti dovolania sťažovateľ uviedol, že *„odvolací súd nevykonal dôkaz výsluchom všetkých bývalých prednostov okresných úradov napriek tomu, že predtým dovolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení sp. zn. 4 Cdo 254/2008 vyslovil názor, že nevykonanie tohto dôkazu je porušením práva účastníka konania na spravodlivý proces garantovaný článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 6 ods. 1 Dohovoru“.*

K dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP sťažovateľ uviedol, že *„odvolací súd na strane 25 rozsudku, keď odôvodňuje neopodstatnenosť námietky žalovaného 6/, že súd prvého stupňa prejudiciálne neskúmal neplatnosť zmlúv zo dňa 06. 10. 1998 v spojitosti s ust. § 24a zák. č. 263/1993 Z. z. došiel k záveru, že pôvodne žalovaní splnomocnili Ministerstvo školstva SR na organizovanie verejnej súťaže ohľadom dodávok potravín pre výrobu jedál dňa 28. 04. 1998, lebo opak nevyplynul ani z výpovede svedkov bývalých prednostov okresných úradov. K tomuto záveru došiel bez toho, aby ich vypočul, pričom jednotliví prednostovia mali splnomocniť Ministerstvo školstva SR samostatnými právnymi úkonmi, ktoré boli v doterajšom konaní spochybňované a bez výsluchu všetkých bývalých prednostov doterajších úradov je konštatovanie odvolacieho súdu aj predčasné.*

Odvolací súd sa v napadnutom rozsudku nevysporiadal s námietkou žalovaného 6/ o absolútnej neplatnosti zmlúv v zmysle § 24a zák. č. 263/1993 Z. z. o verejnom obstarávaní, keď uvádza, že ani pôvodne žalovaní v 1. až 11. rade ani súčasne žalovaný 6/ neuniesli povinnosť tvrdenia, k porušeniu ktorého ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní malo dôjsť.“.

Dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP sťažovateľ odôvodnil tým, že *„sa nestotožňuje so závermi odvolacieho súdu, pokiaľ ide o ním namietaný jeho nedostatok pasívnej legitímácie.*

Tým, že rozhodnutiami súdov oboch stupňov bol zaviazaný na náhradu 7.302.662,15 Eur s prísl. dovolateľ (žalovaný 6/, Obvodný úrad Košice), ktorý v tomto konaní nebol pasívne legitimovaný, súdy v základnom konaní nesprávne právne posúdili vec, čím došlo k porušeniu zákona. V nadväznosti na uvedené pasívne legitimovaným subjektom, účastníkom konania v danej veci môže byť len Slovenská republika, v mene ktorej zo zákona koná Ministerstvo školstva SR, na ktoré prešli tieto záväzky podľa § 8 ods. 14 zákona č. 515/2003 Z. z. o krajských a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezu Ústavného súdu SR č. 263/2006 Z. z. a zákona č. 254/2007 Z. z.“.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Cdo 94/2010 z 28. septembra 2010 dovolanie ako neprípustné odmietol.

Sťažovateľ považuje označené rozhodnutie dovolacieho súdu za „zjavne nedôvodné a arbitrárne... ak tvrdí, že v konaní nedošlo k vadám podľa § 237 písm. f) O. s. p. odňatím možnosti účastníkovi (sťažovateľovi) konať pred súdom nevyhovením jeho návrhu na vykonanie dôkazu vypočítím všetkých bývalých prednostov okresných úradov“.

Nevykonanie navrhovaného dôkazu v základnom konaní nezakladá podľa názoru sťažovateľa «iba inú vadu podľa § 241 ods. 2 písm. b) O. s. p., t. j. iná vada, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ale zakladá predovšetkým vadu konania podľa § 237 písm. f) O. s. p. spočívajúcu v porušení princípu „rovnosti zbraní“ podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojitosti s ust. § 18 O. s. p. Sťažovateľ uplatnil svoje práva podľa § 120 ods. 1 veta prvá a § 125 veta prvá O. s. p., keď navrhol vykonať dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré v konaní majú rozhodujúci význam pre objasnenie všetkých otázok týkajúcich sa uzatvárania zmlúv o kúpe a predaji zo dňa 06. 10. 1998, spôsobe a vôle zmluvných strán ich plniť ako aj prejavu skutočnej vôle nielen dodávateľa ale aj odberateľov v súvislosti s interpretáciou článku 13 zmluvy „nepoveriť iného dodávateľa“, podľa ktorého žalobca uplatnil nárok na zaplatenie sumy 11 x 20 mil. Sk titulom zmluvnej pokuty. Podľa presvedčenia sťažovateľa, bez nápravy porušenia základného práva sťažovateľa na spravodlivý proces vykonaním ním navrhovaných relevantných dôkazov sú závery súdov v základnom konaní, dovolacom

konaní a postupom Generálnej prokuratúry SR predčasné a týmito rozhodnutiami boli porušené práva sťažovateľa na spravodlivý proces.».

Dňa 9. novembra 2010 sťažovateľ podal generálnej prokuratúre podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 3 Co 331/2009 z 26. januára 2010.

Generálna prokuratúra prípisom č. k. VI/1 Pz 840/10-6 z 5. januára 2011 podnetu sťažovateľa na podanie mimoriadneho dovolania proti označenému rozsudku krajského súdu nevyhovela.

Sťažovateľ následne 17. januára 2011 podal generálnej prokuratúre opakovaný podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 3 Co 331/2009 z 26. januára 2010.

Generálna prokuratúra doručila sťažovateľovi 1. marca 2011 [potom, keď skončila jednoročná lehota generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na podanie mimoriadneho dovolania] prípis č. k. VI/2 Pz 22/11-9 z 22. februára 2011, v ktorom mu oznámila, že v predmetnej veci nezistila dôvody na podanie mimoriadneho dovolania, a preto jeho opakovaný podnet odkladá.

Sťažovateľ v tejto súvislosti namieta, že postupom generálnej prokuratúry súvisiacim s vybavovaním jeho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania a jej prípisom č. k. VI/1 Pz 840/10-6 z 5. januára 2011, ako aj jej postupom súvisiacim s vybavovaním jeho opakovaného podnetu na podanie mimoriadneho dovolania a prípisom č. k. VI/2 Pz 22/11-9 z 22. februára 2011 došlo k porušeniu jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že *„napriek splneniu zákonných podmienok podľa § 243e ods. 1 a 4 O. s. p. z dôvodu podľa § 243f ods. 1 O. s. p. nepodal mimoriadne dovolanie v lehote 1 roka od právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Co/331/2009 proti tomuto rozsudku a tak svojím postupom podľa § 31 ods. 2 zák. č. 153/2001 Z. z. porušil práva sťažovateľa na inú právnu ochranu, čím zmaril právo*

sťažovateľa na spravodlivý proces. Poukazujeme na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Co/331/2009 zo dňa 26. 01. 2010 str. 20 odsek 2, str. 21 odsek 3, z ktorého vyplýva, že do konania pred odvolacím súdom vstúpil podľa § 35 ods. 2 písm. i) O. s. p. krajský prokurátor v Košiciach, ktorý žiadal vykonať dokazovanie vo veci verejného obstarávania podľa zák. č. 263/1993 Z. z. a ktorý sa plne stotožnil s odvolaním sťažovateľa vo veci a navrhol žalobu zamietnuť... Ak sa generálny prokurátor napriek splneniu všetkých zákonných podmienok pre podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 Co 331/2009-1151 zo dňa 26. 01. 2010 rozhodol nepodať mimoriadne dovolanie, rozhodol vo veci arbitrárne, čím porušil ust. § 31 ods. 2 zák. č. 153/2001 Z. z. a tým právo sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa Obvodného úradu Košice na inú právnu ochranu zakotvenú v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podľa oznámenia č. VI/1 Pz 840/10-6 zo dňa 05. 01. 2011 a oznámenia č. VI/2 Pz 22/11-9 zo dňa 22. 02. 2011 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa Obvodného úradu Košice na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Cdo/94/2010 zo dňa 28. 09. 2010 porušené bolo.

3. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Cdo/94/2010 zo dňa 28. 09. 2010 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky podľa § 52 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky a konaní pred ním a o postavení jeho sudcov odkladá vykonateľnosť rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 Co/331/2009-1151 zo dňa 26. 01. 2010 v spojitosti s rozsudkom Okresného súdu Košice 1 sp. zn. 14 C 204/2002-864 zo dňa 19. 06. 2007 do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnosti sťažovateľa Obvodného úradu Košice.

5. Porušovatelia sú povinní uhradiť sťažovateľovi Obvodnému úradu Košice všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom generálnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. VI/1 Pz 840/10 a jej prípisom z 5. januára 2011, ako aj jej postupom vo veci vedenej pod sp. zn. VI/2 Pz 22/11 a jej prípisom z 22. februára 2011. Zároveň sa sťažovateľ domáha aj vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu

podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 94/2010 z 28. septembra 2010.

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 94/2010 z 28. septembra 2010

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, I. ÚS 188/03, I. ÚS 24/05).

V súvislosti s posudzovaním otázky, či sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namietal porušenie svojich ústavou a dohovorom garantovaných práv označeným uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, nebola podaná oneskorene, považoval ústavný súd za potrebné poukázať na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi (podľa § 243e až § 243j OSP) nepovažuje za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorého uplatnenie je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto na jeho podanie z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu nemožno prihliadať (m. m. I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03, IV. ÚS 200/05, IV. ÚS 355/2010 a iné). Z uvedeného dôvodu bol pre posúdenie otázky, či bola sťažnosť v tejto časti podaná pred uplynutím lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, relevantný termín nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že uznesenie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 6 Cdo 94/2010 z 28. septembra 2010 nadobudlo právoplatnosť 2. novembra 2010.

Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť sťažovateľa bola v tejto časti ústavnému súdu doručená (11. marca 2011) zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto rešpektujúc zákonom ustanovenú lehotu a svoju ustálenú judikatúru v tejto časti sťažnosť po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

2. K namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom generálnej prokuratúry súvisiacim s vybavovaním podnetu na podanie mimoriadneho dovolania vo veci vedenej pod sp. zn. VI/1 Pz 840/10 a jej prípisom z 5. januára 2011 a jej postupom súvisiacim s vybavovaním opakovaného podnetu na podanie mimoriadneho dovolania vo veci vedenej pod sp. zn. VI/2 Pz 22/11 a jej prípisom z 22. februára 2010

Z citovaného textu § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, m. m. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha, aby ústavný súd vyslovil, že základné právo „na inú právnu ochranu zakotvenú v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom generálnej prokuratúry podľa oznámenia č. VI/1 Pz 840/10-6 zo dňa 05. 01. 2011 a oznámenia č. VI/2 Pz 22/11-9 zo dňa 22. 02. 2011 porušené bolo“. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho ústavou garantovaného základného práva z dôvodu, že generálna prokuratúra nevyhovela jeho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania a opakovanému podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, pričom vyjadruje svoj nesúhlas s právnym posúdením veci generálnou prokuratúrou.

Ústavný súd zistil, že generálna prokuratúra na základe podnetu sťažovateľa na podanie mimoriadneho dovolania preskúmala vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu sp. zn. 3 Co 331/2009 z 26. januára 2010, ako aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré ich vydaniu predchádzalo z hľadiska možnosti podať mimoriadne dovolanie generálnym prokurátorom podľa § 243e ods. 4 OSP.

Generálna prokuratúra dospela k záveru, že nie sú dané dôvody na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom a v tejto súvislosti v prípise č. k. VI/1 Pz 840/10-6 z 5. januára 2001, ktorý bol sťažovateľovi doručený 12. januára 2011, uviedla:

«Podľa § 243e ods. 1 OSP ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

Podľa § 243f ods. 1 OSP mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237,*
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,*

c) rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Podľa § 243f ods. 2 písm. c) OSP mimoriadne dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu súdu, ktorým sa rozhodlo o dovolaní alebo o mimoriadnom dovolaní.

Proti právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu môže byť z dôvodov väd konania uvedených v § 237 OSP prípustné dovolanie, ako aj mimoriadne dovolanie. V danom prípade je však otázku potrebné vymedziť tak, či je mimoriadne dovolanie z dôvodu väd konania uvedených v § 237 OSP prípustné aj vtedy, ak najvyšší súd v už skončenom konaní o dovolaní vyslovil, že rozhodnutie odvolacieho súdu netrpí vadami podľa § 237 OSP a z toho dôvodu dovolanie ako neprípustné odmietol. Interpretáciu uvedenej otázky je potrebné vykonať s prihliadnutím na ustanovenie § 243f ods. 2 písm. c) OSP, ako aj s prihliadnutím na obsah základného práva na spravodlivý proces garantovaného Ústavou Slovenskej republiky. Zákonodarca expressis verbis vyjadril, že mimoriadne dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustné. Podanie mimoriadneho dovolania proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré už z identických dôvodov preskúmal najvyšší súd v konaní o dovolaní, je de facto žiadať, aby najvyšší súd v konaní o mimoriadnom dovolaní prehodnotil svoj názor už vyjadrený v rozhodnutí o dovolaní. Mimoriadne dovolanie by sa takto stalo „nepriamym“ opravným prostriedkom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Išlo by o vytvorenie akejsi „štvrtej inštancie“, ktorá materiálnemu poňatiu práva na spravodlivý proces nie je vlastná.

V danom prípade, najvyšší súd uznesením z 28. septembra 2010 č. k. 6 Cdo 94/2010, tým, že dovolanie odmietol, vyslovil, že predmetné právoplatné rozhodnutia nie sú zaťažené vadami podľa § 237 OSP. Tento záver je potrebné interpretovať všeobecne, teda týka sa akýchkoľvek väd uvedených v § 237 OSP, bez ohľadu na to, či boli v dovolaní tvrdené alebo nie. Dovolací súd bol totiž pri svojej prieskumnej činnosti k otázke prípustnosti dovolania povinný prihliadať na vady konania podľa § 237 OSP ex offio, teda aj na také vady, ktoré dovolateľ nenamietal (§ 242 ods. 1 OSP).

Z uvedeného vyplýva, že ak by aj generálny prokurátor dospel k názoru, že konanie je zaťažené vadou podľa § 237 OSP, a to hoci aj vadou, na ktorú žalovaný v 6. rade vo svojom dovolaní nepoukázal, nemohol by iba na základe tohto dôvodu podať mimoriadne dovolanie proti označeným rozhodnutiam.

Považujem preto za bezpredmetné hodnotiť tie Vaše námietky uvedené v podnete na podanie mimoriadneho dovolania, ktoré poukazujú na výskyt väd uvedených v § 237 OSP.

Niektoré Vaše tvrdenia o nezákonnosti rozhodnutí, ktoré v podnete na podanie mimoriadneho dovolania klasifikujete ako dôvody podľa § 243f ods. 1 písm. b) a c) OSP, v skutočnosti tiež poukazujú na výskyt vady podľa § 237 písm. f) OSP (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať). Odňatím možnosti konať pred súdom je aj postup odvolacieho súdu, ktorý vychádza z iného skutkového stavu, ako súd súdu prvého stupňa, bez toho, aby dokazovanie v potrebnom rozsahu doplnil alebo zopakoval na verejnom pojednávaní. Odňatím možnosti konať pred súdom je nevykonanie takých navrhnutých dôkazov, ktoré sú potrebné pre zistenie skutkového stavu v spravodlivom súdnom konaní. Napokon, odňatím možnosti konať pred súdom je aj taký postup súdu, ktorý tvrdenia žalovaného o obrane proti žalovanému nároku (tvrdenia o porušení zákona o verejnom obstarávaní) vôbec skutkovo nevyhodnotí, pretože (nesprávne) uvedie, že žalovaný relevantné skutkové tvrdenia vôbec nevzniesol (rozsudok odvolacieho súdu, strana 25, odsek 3) a že dôkazy navrhnuté žalovaným nebolo objektívne možné vykonať. Takýto postup súdu nie je možné hodnotiť ako nesprávne právne posúdenie veci (aplikácia nesprávnej právnej normy na zistený skutkový stav), ale ako postup, kedy sa súd sa odmietol zaoberať obranou žalovaného proti žalovanému nároku. Ide teda odňatie možnosti konať pred súdom. Ako už bolo uvedené vyššie, mimoriadne dovolanie z týchto dôvodov (vady uvedené v § 237 OSP) za daných okolností, z dôvodu existujúceho rozhodnutia o dovolaní, nie je prípustné.

Zostáva preto posúdiť, či sú dané ostatné dôvody na podanie mimoriadneho dovolania, t. j. dôvody uvedené v § 243f ods. 1 písm. b) a c) OSP.

V podnete na podanie mimoriadneho dovolania tvrdíte, že interpretácia obsahu slov „nepoveriť iného nákupom potravín“, ktorú si súd osvojil, je nesprávna, pretože nemôže byť vážny taký prejav vôle, ktorý by znamenal, že porušením zmluvnej povinnosti je každý aj drobný nákup potravín bez súhlasu žalobcu. Túto Vašu námietku pokladám za irelevantnú. Úlohou súdu je interpretácia obsahu zmluvy a interpretácia právneho predpisu za účelom aplikácie na zistený skutkový stav. Úlohou súdu však nie je interpretácia textu za účelom aplikácie na také skutkové podstaty, ktoré nie sú predmetom sporu, respektíve, ktoré vôbec nenastali alebo môžu iba potenciálne existovať. Medzi stranami sporu nenastala skutková

situácia, že by žalovaný v 6. rade (jeho právni predchodcovia) vykonali drobný nákup potravín bez súhlasu žalobcu. Žaloba bola postavená na skutkovom základe, že žiadny nákup potravín nebol vykonaný prostredníctvom žalobcu. Pre posúdenie takéhoto skutkovému stavu je interpretácia zmluvy vykonaná konajúcimi súdmi správna a presvedčivá. Nemala by predseda žiadny význam taká dohoda o zmluvnej pokute (a zmluva s takým obsahom), kedy by síce žalovaný (jeho právni predchodcovia) tretiu osobu nákupom potravín poveriť nemohol, avšak sám by mohol vykonať nákup všetkých potravín a tým úplne znemožniť zmluvné plnenie zo strany žalobcu.

Ďalej v podnete tvrdíte, že súdy nesprávne právne posúdili pasívnu legitimitu žalovaného v 6. rade. Namietate nesprávnu aplikáciu zákonného ustanovenia, súdy mali podľa Vás aplikovať ustanovenie § 8 ods. 14, namiesto ustanovenia § 8 ods. 9 zákona č. 515/2003 Z. z. (de facto tvrdíte, že žalovaný záväzok neprešiel z okresných úradov na krajský úrad, a teda ani na žalovaného v 6. rade, ale že prešiel na príslušný ústredný orgán štátnej správy). Nejasnosť v interpretácii o tom, ktoré ustanovenie citovaného zákona sa malo aplikovať, nemôže byť v tomto konkrétnom prípade na ťarchu žalobcu. Žalobca podal žalobu zo zmluvy voči zmluvným stranám, teda voči všetkým pasívne legitimovaným bývalým okresným úradom. Niet pochyb, že pasívna legitímácia štátu bola v čase podania žaloby vymedzená správne. Žalobca mal po podaní žaloby právo zakotvené v článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, aby Slovenská republika zabezpečila vykonanie spravodlivého súdneho procesu. Žalobcove právne postavenie po podaní žaloby, sa nemôže zhoršiť iba preto, že štát (v postavení zákonodarcu) zákonom zmenil štátny orgán spravujúci záväzok štátu voči žalobcovi a že iný štátny orgán (súd) nie je schopný správne interpretovať, ktorý štátny orgán záväzok štátu po legislatívnej zmene skutočne spravuje. V prípade podania mimoriadneho dovolania (iba pre tento dôvod) by nastala neprípustná situácia: žalobcovi, ktorý žaloval správny štátny orgán, by iba v dôsledku nesprávneho postupu súdu (t. j. v zmysle citovaného dohovoru v dôsledku postupu štátu) jeho nárok voči štátu nebol priznaný. Za takýto postup by v konečnom dôsledku zodpovedala voči žalobcovi Slovenská republika.»

Na základe uvedeného generálna prokuratúra podnet sťažovateľa odložila.

Opakovaný podnet sťažovateľa generálna prokuratúra vybavila namietaným prípisom č. k. VI/2 Pz 22/11-9 z 22. februára 2011, ktorým ho odložila, t. j. nevyhovela ani jeho opakovanému podnetu na podanie mimoriadneho dovolania. V prípise okrem iného uviedla:

„1. Dôvody zakotvené v ustanovení § 243f ods. 1 písm. a) OSP:

Mimoriadne dovolanie je v zásade prípustné z dôvodu výskytu závažných procesných väd uvedených v ustanovení § 237 OSP. V konkrétnom prípade je však pre posúdenie prípustnosti mimoriadneho dovolania významná skutočnosť, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 26. januára 2010 č. k. 3 Co 331/2009-1151 už bol preskúmaný Najvyšším súdom Slovenskej republiky, ako súdom dovolacím, na základe Vami podaného dovolania. Dovolanie je vždy prípustné pre vady uvedené v § 237 OSP. Dovolací súd prihliada na výskyt väd uvedených v § 237 OSP bez ohľadu na to, či sú tieto vady tvrdené dovolateľom. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 28. septembra 2010 č. k. 6 Cdo 94/2010 Vaše dovolanie odmietol ako neprípustné, teda vyslovil, že súdne konanie nie je postihnuté vadou uvedenou v § 237 OSP, že Vám ako žalovanému v 6. rade nebola postupom súdov odňatá možnosť konať pred súdom.

Za týchto okolností generálny prokurátor nemôže podať mimoriadne dovolanie dôvodiac tým, že účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť pred súdom konať. Je neprípustné, aby najvyšší súd skúmal totožnú otázku raz v konaní o dovolaní a potom opätovne v konaní o mimoriadnom dovolaní. Záver dovolacieho súdu je v tomto ohľade konečný a prokuratúra nemá oprávnenie žiadať opätovne ho prehodnotiť. Na tom nič nemení skutočnosť, že jeden člen dovolacieho senátu vyjadril nesúhlasné stanovisko s rozhodnutím väčšiny (JUDr. R. Č.). Rozhodnutie dovolacieho súdu je potrebné rešpektovať. V opačnom prípade by išlo o zjavný zásah do ústavou a medzinárodnými dohovormi zaručeného práva na spravodlivý proces. Mimoriadne dovolanie nie je opravným prostriedkom proti rozhodnutiu dovolacieho súdu (§ 243f ods. 2 písm. c/ OSP). Preskúmanie rozsudku odvolacieho súdu v tej istej otázke dvakrát najvyšším súdom, by znamenalo porušenie uvedeného ustanovenia. Mimoriadne dovolanie by de facto predstavovalo požiadavku na prehodnotenie rozhodnutia dovolacieho súdu.

Z uvedeného dôvodu generálny prokurátor nemôže odôvodniť mimoriadne dovolanie tými Vašimi tvrdeniami uvádzanými v opakovanom podnete na podanie mimoriadneho dovolania, ktoré predstavujú námietky, že postupom odvolacieho súdu a postupom súdu

prvého stupňa došlo k odňatiu možnosti žalovaného v 6. rade konať pred súdom. Predmetné námietky možno sumarizovať takto:

- tvrdíte, že súdy nevykonali všetky navrhnuté dôkazy, čím porušili zásadu rovnosti zbraní,

- tvrdíte, že súdy rozsudky nedostatočne a nepresvedčivo odôvodnili,

- tvrdíte, že odvolací súd založil rozhodnutie na skutočnostiach, ktoré z dokazovania pred súdom prvého stupňa nevyšli najavo, teda, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na skutkovom základe, ktorý vyšiel najavo až v odvolacom konaní a ku ktorému ste sa nemali kvalifikovaným spôsobom možnosť vyjadriť, pričom odvolací súd tento skutkový základ ustálil bez toho, aby dokazovanie v potrebnom rozsahu doplnil a zopakoval.

Nezostáva však iné ako zopakovať, že mimoriadne dovolanie nie je vzhľadom na už existujúce rozhodnutie dovolacieho súdu prípustné pre také tvrdené procesné vady, ktorými došlo k odňatiu možnosti účastníka konania konať pred súdom.“

K namietaným dôvodom podľa § 243f ods. 1 písm. b) OSP generálna prokuratúra uviedla:

«V opakovanom podnete na podanie mimoriadneho dovolania poukazujete na to, že konanie je zaťažené tzv. inými vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie veci. V skutočnosti však Váš podnet, respektíve opakovaný podnet, neobsahuje žiadne tvrdenie, z ktorého by výskyt takejto inej procesnej vady vyplýval. V časti Vášho opakovaného podnetu označenej „ad b“ (strana 5 až 7), v ktorej namietate výskyt „inej vady majúcej za následok nesprávne právne posúdenie veci“ uvádzate:

- tvrdenia o nemožnosti žalovaného vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, tvrdenia o odklone odvolacieho súdu od skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa a tvrdenia nevykonaní určitých dôkazov. Tieto tvrdenia však poukazujú na vadu v zmysle § 237 písm. f) OSP, teda na vadu, ktorej neexistencia v konaní už bola deklarovaná rozhodnutím dovolacieho súdu.

- námietku, že súdy neaplikovali ustanovenia § 37 a 39 Občianskeho zákonníka. V danom prípade ide o námietku nesprávneho právneho posúdenia veci, teda nejde o vadu podľa ustanovenia § 243f ods. 1 písm. b) OSP.

- námietku, že súdy neodstránili rozpory medzi niektorými tvrdeniami žalobcu a žalovaného v 6. rade, prípadne medzi niektorými tvrdeniami bývalých prednostov bývalých okresných úradov. Táto námietka smeruje k nesúhlasu s hodnotením dôkazov konajúcimi súdmi. Opäť nejde o vadu podľa ustanovenia § 243f ods. 1 písm. b/ OSP.

K námietke neodstránenia rozporov v tvrdeniach účastníkov a svedkov, teda k námietke, že súdy z vykonaného dokazovania nesprávne vyvodili skutkové závery, považujem za potrebné uviesť, že mimoriadne dovolanie nie je prípustné za účelom preskúmania postupu súdu pri hodnotení dôkazov. Mimoriadne dovolanie je prípustné iba z dôvodu určitých procesných väd alebo z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci... Za nesprávne posúdenie veci... nemožno považovať hodnotiaci záver súdu o urobených skutkových zisteniach, hoci práve tento záver je rozhodujúci pre aplikáciu hmotnoprávneho ustanovenia.»

K namietaným dôvodom podľa § 243f ods. 1 písm. c) OSP generálna prokuratúra uviedla:

„V opakovanom podnete na podanie mimoriadneho dovolania namietate ako nesprávne právne posúdenie veci to, že súdy

- neaplikovali ustanovenie § 24a zákona č. 263/1993 Z. z. o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a verejných prác (zákon o verejnom obstarávaní),
- neaplikovali ustanovenie § 37 Občianskeho zákonníka,
- neaplikovali ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka,
- nesprávne aplikovali ustanovenie § 8 ods. 9 zákona č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ustanovenie § 24a zákona č. 263/1993 Z. z. zákona o verejnom obstarávaní sankcionuje neplatnosťou zmluvy uzavretú v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní. Odvolací súd vyložil toto ustanovenie tak, že ide o neplatnosť absolútnu, k neplatnosti však nemôže viesť akékoľvek porušenie zákona o verejnom obstarávaní, ale len kvalifikované porušenie, ktoré mohlo mať zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania (strana 25, odsek 2, rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd toto ustanovenie nevyložil v rozpore so zákonom. Interpretáciou zistenú právnu normu však odvolací súd neaplikoval na skutkový stav, z ktorého vychádzal, a to z dvoch dôvodov. Po prvé, mal za to, že žalovaní neuniesli

povinnosť tvrdenia, k porušeniu ktorého ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní malo dôjsť. Po druhé preto, že dokumentácia k verejnej súťaži neexistovala a hodnotenie nemohol vykonať z listín v spise. Inými slovami, sudy v odôvodnení rozsudkov nevyhodnotili ako pravdivé žiadne také skutočnosti, ktoré by predstavovali porušenie určitého ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní. Nemožno preto hovoriť o nesprávnej aplikácii právnej normy na zistený skutkový stav (o nesprávnom právnom posúdení veci). Ide o postup súdu, pri ktorom súd tvrdenie žalovaného o obrane proti žalovanému nároku (tvrdenia o porušení zákona o verejnom obstarávaní) vôbec skutkovo nevyhodnotil, pretože mal za to, že žalovaný relevantné skutkové tvrdenia vôbec nevzniesol (rozsudok odvolacieho súdu, strana 25, odsek 3) a že dôkazy navrhnuté žalovaným nebolo objektívne možné vykonať. Takýto postup súdu nie je možné hodnotiť ako nesprávne právne posúdenie veci (aplikácia nesprávnej právnej normy na zistený skutkový stav), ale ako postup, kedy sa súd odmietol zaoberať obranou žalovaného proti žalovanému nároku. Ide teda o odňatie možnosti konať pred súdom. Ako už bolo uvedené vyššie, mimoriadne dovolanie z týchto dôvodov (vady uvedené v § 237 OSP) za daných okolností, z dôvodu existujúceho rozhodnutia o dovolaní, nie je prípustné.

Namietate, že sudy mali aplikovať ustanovenie § 37 Občianskeho zákonníka a v súlade s týmto ustanovením vyhodnotiť dohody o zmluvnej pokute ako neurčité a preto neplatné. Dohody o zmluvnej pokute považujete za neurčité preto, že neurčitosť spočíva v slovnom vymedzení „nepoveriť iného nákupom potravín“. Odvolací súd však správne poukazuje na to, že neurčitý je iba taký právny úkon, ktorého obsah nie je možné zistiť ani výkladom prejavu vôle. V danom prípade sa javí správnou interpretácia textu zmlúv, že žalobca mal byť výhradným generálnym dodávateľom a že odberatelia zmluvy porušili tým, že nákup potravín vykonali inak ako prostredníctvom žalobcu.

Namietate, že sudy mali aplikovať ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka, teda že mali dohody o zmluvnej pokute posúdiť ako neplatné, pretože dohodnutá výška zmluvnej pokuty je v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd sa námietkou rozporu s dobrými mravmi zaoberal a správne uviedol, že pri posudzovaní primeranosti výšky zmluvnej pokuty je potrebné prihliadať na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti (strana 29, odsek 4 rozsudku odvolacieho súdu). Sudy vychádzali zo skutkového stavu, že žalobca by dosiahol zisk vo výške 139 440 000,- Sk (strana 30, odsek 4 rozsudku odvolacieho súdu). Pri takto

zistenom skutkovom stave (ktorého správnosť nie je prípustné preskúmať v konaní o mimoriadnom dovolaní) nemožno namietat', že zmluvná pokuta vo výške 220 000 000,- Sk je vo vzťahu k výške očakávaného zisku neprímerane vysoká a teda neplatne dohodnutá pre rozpor s dobrými mravmi.“

K námietke pasívnej legitímácie sťažovateľa v označenom konaní generálna prokuratúra uviedla, že sa pridrižiava stanoviska, ktoré bolo sťažovateľovi oznámené pri vybavení jeho prvého podnetu.

Na základe citovaného generálna prokuratúra aj opakovaný podnet sťažovateľa odložila.

Podstatou tejto časti sťažnosti je nespokojnosť sťažovateľa s právnymi závermi, ku ktorým generálna prokuratúra v napadnutých prípisoch dospela. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že skutočnosť, že generálna prokuratúra nepostupovala v súlade s predstavami sťažovateľa, nemôže zakladať dôvod na vyslovenie porušenia jeho ústavou garantovaného základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v § 243e a nasl. OSP. Z označených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi, t. j. závisí len od jeho rozhodnutia, či mimoriadne dovolanie podá, alebo nepodá. To zároveň znamená, že sťažovateľ nemá ústavou garantované právo, prostredníctvom ktorého by si mohol „vynútiť“, aby generálny prokurátor vyhovel jeho podnetu, ktorým sa domáhal podania mimoriadneho dovolania.

Uvedenému záveru zodpovedá aj stabilizovaná judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala,

nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Z obsahu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy možno vyvodiť len povinnosť, aby sa prokurátor podnetom sťažovateľa zaoberal podľa príslušných ustanovení zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“). Je však na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05 atď.).

Uvedenému právnemu záveru zodpovedá aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), z ktorej vyplýva, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru garantujúceho spravodlivé súdne konanie nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj konanie o mimoriadnom dovolaní (m. m. IV. ÚS 382/09, I. ÚS 5/02). Podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na kritéria vyplývajúce z judikatúry ESLP čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je v danom kontexte (civilnom aspekte) aplikovateľný na toto konanie.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že nevyužitie práva generálneho prokurátora podať vo veci sťažovateľa mimoriadne dovolanie (odložením podnetu sťažovateľa prípisom generálnej prokuratúry č. k. VI/1 Pz 840/10-6 z 5. januára 2011 a odložením opakovaného podnetu sťažovateľa prípisom č. k. VI/2 Pz 22/11-9 z 22. februára 2011) nie je v priamej príčinnej súvislosti so žiadnym ústavou garantovaným právom, a preto namietaným postupom ani namietanými prípismi generálnej prokuratúry nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Navyše, ústavný súd na základe svojich zistení konštatuje, že postup generálnej prokuratúry pri vybavovaní podnetu a opakovaného podnetu bol v súlade so zákonom o prokuratúre, keďže generálna prokuratúra sa nimi riadne zaoberala a v zákonom ustanovenej lehote k nim zaujala stanovisko v namietaných prípisoch, ktoré sú primeraným spôsobom odôvodnené a nemožno ich považovať za arbitrárne. Zvlášť v tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na právny názor generálnej prokuratúry vyjadrený v oboch

namietaných prípisoch, podľa ktorého je neprípustné, aby najvyšší súd skúmal totožnú (tú istú) otázku raz v konaní o dovolaní a potom opätovne v konaní o mimoriadnom dovolaní. Záver dovolacieho súdu je v tomto ohľade konečný a generálny prokurátor nemá oprávnenie žiadať opätovne o jeho prehodnotenie. Proti tomuto právnomu názoru nemožno z ústavného hľadiska formulovať žiadny relevantný protiargument, ktorým by sa tento názor mohol spochybniť.

Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom generálnej prokuratúry súvisiacim s vybavovaním jeho podnetu a opakovaného podnetu na podanie mimoriadneho dovolania a jej prípismi č. k. VI/1 Pz 840/10-6 z 5. januára 2011 a č. k. VI/2 Pz 22/11-9 z 22. februára 2011, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2011